

PREDPOKLADY ZODPOVEDNOSTI ZA ŠKODU SPÔSOBENÚ DAŇOVÝM PORADCOM

09.06.2025

Mgr. Zuzana Kolenová

Agenda

1. Právna úprava
2. Poistenie
3. Limitácia náhrady škody
4. NS ČR, sp. zn. 32 Cdo 838/2020 – objektívna zodpovednosť poradcu s liberačným dôkazom o vynaložení maximálneho úsilia
5. NS ČR, sp. zn. 23 Cdo 1594/2021 – rozhodný okamih pre počiatok premlčacej lehoty
6. ÚS ČR, sp. zn. II. ÚS 913/09 – potreba individuálneho posúdenia porušenia povinností poradcu

Zákonné povinnosti a zodpovednosť štatutárnych orgánov.

Povinnosti povinnej osoby podľa AML zákona, najmä:

- Mať vypracovaný program a postupovať podľa neho
- Oznamovať neobvyklú obchodnú operáciu
- Súčinnosť pri kontrole
- Daňoví poradcovia – bezúhonní KUV a osoby v blízkom podnikateľskom vzťahu (§ 8 ods. 7 zákona o DP)



Zmluvná zodpovednosť daňového poradcu za škodu

- Daňový poradca zodpovedá klientovi za škodu spôsobenú v súvislosti s výkonom daňového poradenstva.
 - Zodpovednosť sa vzťahuje aj na škodu spôsobenú jeho asistentom alebo zamestnancom.
 - Podmienky zodpovednosti:
 - Musí existovať platný zmluvný vzťah (zmluva o poskytovaní daňového poradenstva).
 - Služba musí trvať v čase vzniku škody.
- Výnimky:
- Daňový poradca sa môže zbaviť zodpovednosti, ak preukáže, že škodu nemohol odvrátiť ani pri vynaložení všetkého úsilia.
 - Ak nie je splnená podmienka trvania zmluvy, môže ísť o mimozmluvnú zodpovednosť.



Zodpovednosť daňového poradcu počas a po výkone činnosti

- • Daňový poradca zodpovedá za škodu, ktorú spôsobí klientovi aj počas pozastavenia výkonu, ak napriek tomu poskytne služby.
- • Pozastavenie výkonu neznamena automatické oslobodenie od zodpovednosti.
- • Zodpovedným subjektom môže byť aj daňová poradenská spoločnosť:
 - - verejná obchodná spoločnosť,
 - - komanditná spoločnosť,
 - - spoločnosť s ručením obmedzeným,
 - - zapísaná v zozname vedenom Komorou.
- • Zodpovednosť nenastáva, ak je osoba vymazaná zo zoznamu poradcov a škoda vznikla až po výmaze.



Protiprávnosť a zodpovednosť daňového poradcu

- Škoda musí vzniknúť v súvislosti s výkonom daňového poradenstva.
- Nevyžaduje sa zavinenie, postačuje existencia protiprávneho stavu.
- Zodpovednosť vzniká aj vtedy, keď:
 - daňový poradca nekoná úmyselne,
 - koná v rámci bežnej praxe, ale nastane protiprávny stav.
- Najčastejšie pôjde o protiprávnosť = porušenie:
 - objektívnej právnej povinnosti,
 - zákona alebo predpisu vydaného Komorou na základe zákonného splnomocnenia.
- Klient nesie dôkazné bremeno – musí preukázať existenciu protiprávnosti.



Odbornosť a právny názor daňového poradcu

- Nie každé nesprávne poradenstvo znamená zodpovednosť.
- Ak poradca vychádza z odborne podloženého názoru, ktorý je v súlade s praxou alebo judikatúrou, zodpovednosť nemusí nastať.
- Zodpovednosť nastáva, ak:
 - názor je v rozpore s jednoznačným právnym predpisom,
 - vychádza z neúplne zisteného skutkového stavu,
 - poradca konal bez súhlasu klienta alebo bez upozornenia na riziko.
- 📌 Hodnotí sa odbornosť, primeranosť postupu a komunikácia s klientom.



Povaha škody a ušlý zisk

- Škoda môže byť:
 - - Skutočná škoda – napr. súdne poplatky, trovy konania, priame finančné výdavky,
 - - Ušlý zisk – čo by klient reálne získal, ak by služba bola poskytnutá správne.
- Podmienky náhrady:
 - - Musí existovať príčinná súvislosť medzi konaním poradcu a škodou,
 - - Škoda musí byť preukázaná a vyčísliteľná.



Príčinná súvislosť a vznik škody

- Zodpovednosť daňového poradcu vzniká, ak existuje priama príčinná súvislosť medzi činnosťou a škodou.
- Nehodnotí sa len chyba poradcu, ale či jeho konanie reálne spôsobilo škodu.
- Pri posudzovaní súvislosti:
 - Izolujú sa všeobecné okolnosti,
 - Skúma sa konkrétna príčina, ktorá škodu vyvolala,
 - Časová následnosť nestačí – podstatná je vecná súvislosť.
- Súd ako predbežnú otázku skúma:
 - Či by klient uspel s nárokom, ak by poradca postupoval správne,
 - Či škoda vznikla porušením povinností v konkrétnom prípade.



Premlčanie nároku na náhradu škody

- Premlčacia lehota závisí od právneho režimu:
- Občiansky zákonník:
 - 2 roky od zistenia škody a osoby zodpovednej,
 - najneskôr 3 roky od vzniku škody,
 - pri úmyselnom konaní až 10 rokov.
- Obchodný zákonník:
 - 4 roky od zistenia škody,
 - absolútna lehota 10 rokov.
- Začiatok plynutia:
- Od momentu, keď sa klient dozvie, že došlo k porušeniu povinnosti a vznikla škoda.

Disciplinárne konanie nepozastavuje plynutie premlčacej doby.



Zodpovednosť za veci prevzaté od klienta a oslobodenie

Zodpovednosť vzniká aj pri:

- - strate, zničení alebo znehodnotení vecí zverených klientom,
- - napr. dokumenty, listiny, účtovné výkazy.

Povinnosti daňového poradcu:

- - chrániť záujmy klienta a veci prevzaté počas poradenstva,
- - vrátiť všetky dokumenty po skončení zastupovania,
- - (bez súhlasu klienta nesmie preverovať pravdivosť údajov).

Liberácia (oslobodenie od zodpovednosti):

- - ak klient poskytol nesprávne alebo neúplné informácie,
- - ak poradca konal podľa pokynov klienta a tie boli zdokumentované.

Objektívna zodpovednosť daňového poradcu

- Ide o objektívnu zodpovednosť – nezávisí od úmyslu poradcu.
- Poradca sa jej nemôže zbaviť, ak sú splnené všetky tri podmienky:
 - 1. Výkon činnosti daňového poradenstva,
 - 2. Vznik škody na strane klienta,
 - 3. Príčinná súvislosť medzi činnosťou poradcu a škodou.
- Klient nesie dôkazné bremeno – musí preukázať všetky tri podmienky.
- Zodpovednosť môže vzniknúť aj po ukončení zmluvy, ak ide o porušenie inej ako zmluvnej povinnosti.

! Limity poistného krytia daňového poradcu (VŠEOBECNE)

Nie každá škoda je poistením krytá:

- - Poistenie nekryje všetky škody spôsobené klientovi daňovým poradcom.
- - Bežná predstava o "úplnom krytí" je mylná.

Z poistného krytia sú spravidla vylúčené:

Hrubá nedbanlivosť daňového poradcu, najmä ak:

- • ide o závažné porušenie povinnej opatrnosti alebo starostlivosti,
- • konanie daňového poradcu je vedome nedbanlivé,
- • nedbanlivosť súvisí s výkonom objednanej činnosti alebo vyplýva zo zákona.

 Daňový poradca je povinný konať odborne a v súlade s profesijnými štandardmi. Poistenie nekryje úmyselné alebo hrubo nedbanlivé konanie.



Výška poistného plnenia a oznamovacia povinnosť (VŠEOBECNE)

Výška poistného plnenia závisí od:

- - zmluvne dohodnutých podmienok,
- - prípadnej spoluúčasti,
- - možného krátenia poistného plnenia.

Povinnosť daňového poradcu pri vzniku škody:

- - Bez zbytočného odkladu nahlásiť poistnú udalosť poisťovni,
- - Uviesť pravdivé informácie a predložiť listinné doklady.

Porušenie týchto povinností môže viesť ku kráteniu poistného plnenia alebo k uplatneniu výluky z poistenia.



Zmluvná limitácia náhrady škody – východiská a formy

- Zmluvná limitácia = zmenšenie zákonného rozsahu náhrady škody:
 - - priama (napr. dohodnutý limit náhrady),
 - - sprostredkovaná (napr. cez pokutu, liberačné dôvody, sľub odškodnenia).
- Cieľom nie je oslabenie druhej strany, ale:
 - - alokácia rizík medzi stranami,
 - - zabezpečenie predvídateľnosti škody (§ 379 OBZ).



Prípustnosť zmluvnej limitácie – názory a judikatúra

Limitácia je možná pri dodržaní:

- - § 379 OBZ (dispozitívne),
- - nie v rozpore s § 386 OBZ alebo § 574 OZ (vzdanie sa práva).

Podpora v judikatúre:

- - NS ČR: možnosť dohodnúť inú výšku škody, rozšíriť liberačné dôvody
rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 30. septembra 2009, sp. zn. 32 Odo 739/2006;
rozsudok Najvyšší súd ČR v rozhodnutí z 31. januára 2007, sp. zn. 25 Cdo 2855/2004
- - možnosť CDW (collision damage waiver), náhrada zo sumy poistky.

Rôzne názory:

- - Ovečková, Ďurica, Eliáš – za prípustnosť,
- - Števček – obmedzenie rozsahu = vzdanie sa práva.

Rozhodujúci bude výklad konkrétneho znenia zmluvy a postoj súdu.

Zodpovednosť daňového poradcu a ústavné práva klienta

Rozbor nálezu Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 913/09

Základné informácie o prípade

- Stěžovateľ: Ing. V. Ch., daňový poradca
- Predmet sporu: Poradenstvo ohľadom rozúčtovania nájomného
- Výsledok: Klient zaplatil penále, žiadal náhradu škody
- Rozhodnutie: Ústavný súd zrušil rozhodnutia všeobecných súdov
- Dôvod: Nedostatočné odôvodnenie zodpovednosti poradcu

Právne základy zodpovednosti daňového poradcu

- § 6 ods. 7 zákona č. 523/1992 Sb.
- - objektívna zodpovednosť za škodu
- - možnosť exkulpácie (vylúčenie zodpovednosti)
- Podobnosť s advokátmi:
- - § 24 zákona o advokácii
- - rovnaký štandard starostlivosti

Zásadné výhrady Ústavného súdu

-  Súd nepreskúmal:
 - - či bol výklad právnej normy odborný
 - - stav právnej úpravy a jej nejasnosť v čase poskytnutia rady
 - - relevantné odborné názory a judikatúru
-  Nedošlo k posúdeniu príčinnej súvislosti podľa zásad pre advokátov

Porovnanie: Advokát vs. Daňový poradca

- Obaja:
 - - Povinnosť konať čestne, svedomito, v záujme klienta
 - - Zodpovednosť za škodu pri výkone povolania
 - - Možnosť oslobodenia, ak škodu nemožno odvrátiť
- Rozsudky NS ČR:
 - - 25 Cdo 2213/2005: zohľadniť úspešnosť klienta pri riadnom postupe

Záver Ústavného súdu

- ❖ Všeobecné súdy porušili čl. 36 ods. 1 Listiny a čl. 1 ods. 1 Ústavy
- ❖ Zodpovednosť poradcu treba skúmať rovnako ako pri advokátovi
- ❖ Rozhodnutia boli zrušené, vec sa vracia späť
- 📌 Nejde o prejudikáciu výsledku – povinnosť súdov dôsledne skúmať

Zodpovednosť daňového poradcu

Rozsudok NS ČR sp. zn. 838/2020-230

Predmet sporu

- FOREZ s.r.o. žaluje daňového poradcu K. N.
- Požaduje náhradu škody vo výške 11,6 mil. Kč.
- Škoda: penále a úroky z dane po daňovej kontrole (2007–2009).
- Zmluvný základ: mandátna zmluva na daňové poradenstvo.

Rozhodnutia nižších súdov

- Okresný súd: priznal 11,4 mil. Kč – podľa ObchZ.
- Krajský súd: potvrdil, okrem 177 tis. Kč (premlčané).
- Súdny nevykonali dôkazy o vecnej oprávnenosti odpočtov.

Argumenty dovolateľa

- Nedostatočné preskúmanie príčinnej súvislosti.
- Nevykonané dôkazy o materiálnych podmienkach projektov.
- Základ rozhodnutia bol len vo formálnom pochybení.
- Súd sa neoprel o úplný skutkový stav veci.

Záver Najvyššieho súdu

- Dovolanie dôvodné, rozhodnutia súdov zrušené.
- Nutné preskúmať, či by odpočty boli vecne oprávnené.
- Bez tohto preskúmania nemožno preukázať príčinnú súvislosť.

Právne závery NS ČR

- § 6 ods. 7 zákona o daňovom poradenstve – objektívna zodpovednosť.
- Podmienky: výkon činnosti, vznik škody, príčinná súvislosť.
- Súd musí preveriť, či škoda vznikla v dôsledku konkrétneho pochybenia.
- Nestačí iba formálne vady, ak by odpočet bol inak neuznatelný.

Schaffer & Partner vs. daňový poradca R.G.

Rozsudok NS ČR – sp. zn. 25 Cdo 1510/2019

Skutkový stav a zmluvný základ

- Zmluva medzi žalobkyňou a R.G. (daňový poradca) z 2.1.2014.
- Žalovaný podával žiadosť o DPH pre klienta Miele technika s.r.o.
- Pochybenie: žiadosť nepodaná cez portál GFŘ – nebola uznaná.
- Žalobkyňa uhradila klientovi spoluúčasť 75 000 Kč z poistenia.
- Domáha sa tejto sumy ako regres voči daňovému poradcovi.

Rozdielny výklad pri nájomnej zmluve

- ❖ Daňový poradca tvrdil, že príjem z nájomnej zmluvy možno časovo rozlíšiť – rozpočítat na obdobie 30 rokov, teda zdanenie v jednotlivých rokoch trvania nájmu.
- ❖ Argumentoval tým, že ide o časové rozlíšenie v súlade s účtovaním v jednoduchom účtovníctve a súvisiacimi predpismi.
- ❖ Správca dane a následne aj súd dospeli k záveru, že časové rozlíšenie nie je prípustné – v jednoduchom účtovníctve je nutné považovať celý jednorazový príjem za zdaniteľný v roku prijatia (1993).
- ❖ Súd zároveň nesúhlasil s argumentom stěžovateľa, že nájomná zmluva bola neplatná (chýbal súhlas obce), a teda by nevznikol zdaniteľný príjem – túto otázku nepreskúmal ako relevantnú pre posúdenie škody.
- ❖ Ústavný súd vytkol, že súdy sa nezaoberali kvalitou právneho názoru poradcu v čase poskytnutia rady, ani relevantnými výkladovými prístupmi k § 5 zákona č. 586/1992 Sb.

Rozhodnutie 1. stupňa

- Žaloba zamietnutá – nárok považovaný za premlčaný.
- Pochybenie daňového poradcu v roku 2014.
- Žalobkyňa mala vedomosť o vzniku škody najneskôr v roku 2016.
- 3-ročná subjektívna premlčacia lehota uplynula do apríla 2019.
- Žaloba podaná až 19. 12. 2019 – neskoro.

Rozhodnutie odvolacieho súdu

- Zmenil rozhodnutie – nárok žalobkyne priznal.
- Podľa súdu škoda vznikla až po vyplatení spoluúčasti (9/2019).
- Rozhodujúci je vznik povinnosti žalobkyne voči klientovi.
- Dlhová škoda = škoda vzniká až pri plnení z majetku.

Dovolanie žalovaného

- Namietal: škoda vznikla už v roku 2014 (vedomosť o pochybení).
- Tvrdil, že žalobkyňa mala uplatniť regres skôr.
- Odmietol záväznosť splatenia škody ako podmienky vzniku nároku.
- Namietal aj nesprávne posúdenie dobrých mravov a spoluzavinění.

Právne posúdenie NS ČR

- Podľa § 2952 OZ: škoda môže spočívať vo vzniku dlhu.
- Nárok vzniká už pri vedomosti o vzniku tohto dlhu.
- Nie je nutné čakať na reálne plnenie (napr. zaplatenie spoluúčasti).
- Žalobkyňa vedela o pochybení najneskôr 1. 12. 2014.

Záver a ďalší postup

- NS ČR zrušil rozsudok odvolacieho súdu.
- Vrátil vec na nové konanie – nesprávne posúdenie začiatku lehoty.
- Skutkový základ ostáva rovnaký, ale právne posúdenie sa mení.
- Odvolací súd musí rešpektovať výklad § 2952 OZ podľa NS ČR.

Počiatok premlčacej lehoty – právne závery

- Podľa § 62o OZ – premlčanie začína vedomosťou o škode a osobe škodcu.
- NS ČR: postačuje vedomosť o vzniku dlhu a pravdepodobnej zodpovednosti škodcu.
- Nie je potrebné poznať presnú výšku škody (rozsudok 25 Cdo 1510/2019).
- Už samotný vznik dlhu (nie jeho splatenie) je považovaný za vznik škody (§ 2952 OZ).
- Rozšírený výklad: dlhová škoda = vznik pasíva (komentár Melzer, Tégl, VOJTEK).

Ďakujem za
pozornosť

Otázky?



Kontakt: Mgr. Zuzana (Moravčíková) Kolenová

office@zmklegal.com, 0904 604 519